

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO – 4100-01-07/2013

P/13/158

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź

T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90

llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/158 – Wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w części 85/10 – województwo łódzkie.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontrolerzy	1. Jacek Tworkowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84037 z 29 stycznia 2013 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 1-2)</p> 2. Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr 84045 z 11 lutego 2013 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 36-37)</p>
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Wola Krzysztoporska, zwany dalej „Urzędem”; 97-371 Wola Krzysztoporska ul. Kościuszki 5; REGON: 000551616.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Roman Drozdek, Wójt Gminy. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 3-4)</p>

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie¹ ocenia działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- przekazywanie informacji o wielkości kwot dotacji i środków z nich wynikających do jednostki realizującej zadania zlecone z zakresu administracji państwowej, niezwłocznie po otrzymaniu tych informacji lub środków z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego,
- wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem,
- prawidłowe, rzetelne oraz terminowe sporządzenie sprawozdania Rb-50.

Uwagi Najwyższej Izby Kontroli dotyczą:

- błędnego obliczenia kwoty 3% kosztów obsługi wypłat świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, skutkującego nieterminowym rozliczeniem dotacji w rozdziale 85212,
- nieterminowego złożenia w ŁUW okresowego rozliczenia dotacji oraz okresowego sprawozdania rzeczowo-finansowego z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego.

Powyższe drobne błędy nie powodowały jednak negatywnych następstw dla prawidłowej realizacji przez Gminę zadań zleconych i nie miały wpływu na ocenę ogólną.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie przez Gminę Wola Krzysztoporska dotacji z budżetu państwa

1.1. Przekazywanie na etapie planowania informacji o kwotach wydatków na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami

Opis stanu faktycznego

Wydatki na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami, finansowane z dotacji (§ 2010), w 2012 r. kształtowały się w sposób następujący:

Lp	Nazwa zadania	Dział lub rozdział, w którym ujęto środki z dotacji	2012					
			Plan pieniężny	Plan po zmianach	Wysokość środków otrzymanych	Wysokość środków wykorzystanych	Kwoty niewykorzystanych i zwróconych dotacji (kolumna 7-8)	Kwota dofinansowania zadania ze środków własnych
			[w złotych]					
1	2	3	5	6	7	8	9	10
Dotacje z budżetu wojewody na zadania:								
1	z zakresu administracji publicznej, z tego na:	750	115.510,00	119.962,00	119.962,00	119.962,00	0	895,44
1.1.	utrzymanie stanowisk pracy realizujących zadania z zakresu administracji rządowej	75011	114.752,00	116.204,00	116.204,00	116.204,00	0	0
1.2.	koszty transportu dowodów osobistych		608,00	608,00	608,00	608,00	0	0
1.3.	akcja kurierska		150,00	150,00	150,00	150,00	0	0
1.4.	realizację zadań w zakresie należącym do kierownika urzędu stanu cywilnego,		0	3000,00	3000,00	3000,00	0	895,44*
2	z zakresu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej, z tego na:	754	1.500,00	1.500,00	1.500,00	1.500,00	0	0
2.1.	realizację zadań obrony cywilnej	75414	1.500,00	1.500,00	1.500,00	1.500,00	0	0
3	z zakresu pomocy społecznej, z tego na:	852	3.261.812,00	3.418.800,00	3.418.800,00	3.376.584,76	42.215,24	0
3.1.	świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	85212	3.259.977,00	3.367.000,00	3.367.000,00	3.324.930,36	42.069,64	0
3.2.	składki na ubezpieczenie zdrowotne, opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	85213	1.835,00	5.200,00	5.200,00	5.054,40	145,60	0
3.3.	wynagrodzenia za sprawowanie opieki oraz za obsługę tego zadania (art. 18 ust. 1,2,3 ustawy o pomocy społecznej)	85219	0	900,00	900,00	900,00	0	0
3.4.	realizację rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (uchwała 234/2011 Rady Min.)	85295	0	45.700,00	45.700,00	45.700,00	0	0
4	z zakresu rolnictwa i leśnictwa, z tego na:	010	0	432.689,61	432.689,61	432.689,61	0	0
4.1.	realizację ustawy z 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej	01095	0	432.689,61	432.689,61	432.689,61	0	0
OGÓLEM (poz. 1+2+3+4+5)			3.378.822,00	3.972.951,61	3.972.951,61	3.930.736,37	42.215,24	895,44
Dotacje z Krajowego Biura Wyborczego na:								
5	z zakresu wydatków na finansowanie zadań bieżących zleconych gminom, z tego na:	751	1.948,00	1.948,00	1.948,00	1.943,88	4,12	0
5.1.	prowadzenie i aktualizacja stałego rejestru wyborców	75101	1.948,00	1.948,00	1.948,00	1.943,88	4,12	0

* - kwota 895,44 zł dotyczyła wydatku na konserwację akt USC, prowadzonych w zakresie zadań zleconych;

(dowód: akta kontroli str. 5-6)

W Gminie nie szacowano wielkości środków finansowych, niezbędnych na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, a co za tym idzie – nie przekazywano takich informacji do ŁUW.

Wójt wyjaśnił, że jego zdaniem „Wojewoda, jako dysponent części budżetowej, sam określa wielkość środków na dotację wg zasad przyjętych w budżecie państwa, stąd nie wymaga informacji zwrotnej od Urzędu Gminy. Miejsca na taką informację nie zawierają również żadne sprawozdania i druki, obowiązujące w tym zakresie.”

(dowód: akta kontroli str. 127-134)

Wyjątkiem były szacunki niezbędnych środków na wypłatę świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego (rozdział 85212), na opłatę składek na ubezpieczenie zdrowotne (rozdział 85213), na wynagrodzenia za sprawowanie opieki (rozdział 85219) oraz na realizację rządowego programu wpierania (rozdział 85295). W tym zakresie, upoważniony do tego Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS), składał do ŁUW okresowe wnioski o dotacje w wysokości, wynikającej z bieżących potrzeb, przedkładając jednocześnie informacje o wykonaniu zadań za okres, który upłynął.

Również wydatki na zadania w zakresie zwrotu rolnikom podatku akcyzowego, zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej, były szacowane na podstawie wniosków i decyzji o zwrocie tego podatku. Występowano o kwoty będące sumą koniecznych wypłat.

(dowód: akta kontroli str. 106, 110, 113, 127-130 i 253-275)

Ponadto, Gmina wystąpiła 28 października 2011 r. o dotację w kwocie 3.000 zł na firany i karnisze do sali ślubów Urzędu Stanu Cywilnego (USC). W odpowiedzi przysłanej 23 listopada 2011 r. do Wójta, ŁUW poinformował, że dotacje celowe na 2011 r. we wnioskowanym zakresie zostały już w całości rozdysponowane, a w projekcie budżetu na 2012 r. nie zaplanowano środków na potrzeby USC. Przyznanie dotacji Gminie może być rozważane w przypadku wystąpienia w 2012 r. wolnych środków finansowych. W czerwcu 2012 r. ŁUW poinformował Urząd o przydzieleniu Gminie dotacji i przekazał jej 3.000 zł w czerwcu 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 22 i 136-137)

W przypadku realizacji zadań z zakresu obrony cywilnej Gmina nie występowała o dotacje na ten cel. ŁUW ujął wydatek w wysokości 1.500 zł we wstępnym podziale środków na zadania zlecone dla Gminy i utrzymał tę kwotę do końca 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 10-11)

Ponadto, Wójt wyjaśnił, że „Gmina - co jest bezspornym i oczywistym - nie może zaniechać realizacji obligatoryjnych zadań zleconych, nałożonych w drodze ustaw szczególnych. Kwestią odrębną jest analiza kosztów i uznania bądź nie, czy przekazane dotacje są czy też nie są wystarczające. Przy **braku standaryzacji kosztów wykonywanych zadań**, zawsze będzie to przedmiotem sporów, wynikających z przyjętych standardów jakości zaspakajania potrzeb mieszkańców oraz warunków pracy w poszczególnych urzędach gmin. W myśl konstytucyjnej samodzielności j.s.t., decyduje o nich każda gmina.

Dotacja na funkcjonowanie USC jest elementem większej całości, czyli niedofinansowania samorządów wraz z obciążeniem nowymi zadaniami. We wrześniu w Warszawie odbyła się manifestacja samorządów zakończona złożeniem w Sejmie obywatelskiego projektu ustawy o zmianie dochodów samorządów lokalnych. Aż na 8 mld zł samorzady oszacowały swoje straty, wynikające z państwowego podziału pieniędzy? Jak z tego wynika, przedstawiony problem należy do kategorii zagadnień konstytucyjno – ustrojowych, których rozstrzygnięcie wykracza, poza możliwości i środki Gminy Wola Krzysztoporska.

Niezależnie od powyższego, (...) w najbliższym czasie dokonam bardzo wnikliwej analizy kosztów zadań zleconych w kierunku znalezienia metodologii ich wyliczenia, by ewentualnie wystąpić do Wojewody o dotację celową w wysokości zapewniającą pełną realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.”

(dowód: akta kontroli str. 133-134)

1.2. Terminowość otrzymywania od dysponentów części budżetowych informacji o kwotach dotacji celowych, przyjętych w projekcie ustawy budżetowej oraz w ustawie budżetowej

Opis stanu faktycznego

Informacje o kwotach dotacji celowych, wynikających z projektu ustawy budżetowej na 2012 r., ŁUW przekazał pismem z 24 października 2011 r., które wpłynęło do Urzędu 27 października 2011 r. Art. 143 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ (ufp) stanowi, że dysponenci części budżetowych przekazują ww. informacje w terminie do 25 października.

Informację z ŁUW o kwotach dotacji celowych, wynikających z ustawy budżetowej na 2012 r.⁴, Urząd otrzymał 2 kwietnia 2012 r., tj. przed upływem terminu określonego w art. 148 pkt 1 ufp.

(dowód: akta kontroli str. 10-11 i 13-14)

1.3. Kryteria podziału środków na poszczególnych beneficjentów, przyjętych przez Gminę Wola Krzysztoporska oraz informacje o kwotach zaplanowanych dotacji

Opis stanu faktycznego

Kontrolą podziału środków objęto wybrane zadania zrealizowane w dziale 852 - Pomoc społeczna, rozdziale 85212 świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, a także w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdziale 01095 realizacja ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁵, zwanej dalej „u.p.akc.”.

Część środków finansowych, otrzymanych w ramach dotacji i przeznaczonych na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, Urząd przekazał GOPS, w wysokości określonej w planie finansowym Gminy. Były to środki przeznaczone na konkretnie sprecyzowane przez ŁUW zadania, które przez Radę Gminy Wola Krzysztoporska zostały scedowane na GOPS, a jego Kierownik został upoważniony i zobowiązany do bieżącej współpracy z ŁUW. Były to następujące zadania:

- 1) wypłata świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz opłacenie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (rozdział 85212),
- 2) opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej (rozdział 85213),
- 3) wypłata wynagrodzeń za sprawowanie opieki oraz za obsługę tego zadania (zgodnie z art. 18 ust. 1, 2, 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zwanej dalej „ups”⁶) (rozdział 85219),
- 4) pomoc finansowa w ramach realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne (uchwały Rady Ministrów: 182/2011 z 27 września 2011 r., 234/2011 z 27 grudnia 2011 r., 75/2012 z 9 maja 2012 r., 104/2012 z 25 czerwca 2012 r.)⁷ (rozdział 85295).

(dowód: akta kontroli str. 38-39, 161-181)

³ Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.,

⁴ Ustawa budżetowa z 2 marca 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 273),

⁵ Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.,

⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 182,

⁷ uchwały Rady Ministrów: 182/2011 z 27 września 2011 r., 234/2011 z 27 grudnia 2011 r. (obie niepublikowane), 75/2012 z 9 maja 2012 r. (M.P. z 18 maja 2012 r. poz. 318), 104/2012 z 25 czerwca 2012 r. (M.P. z 28 czerwca 2012 r. poz. 455),

Wcześniej, 25 października 2011 r., GOPS przedłożył Wójtowi (na podstawie informacji otrzymanej z ŁUW o wielkości dotacji) projekt planu finansowego na 2012 r.

W dniu 22 listopada 2011 r. Wójt przekazał Kierownikowi GOPS (pismo RFB.3020.23.2011) informację o planowanych środkach na 2012 r. dla GOPS, które w pozycji zadań zleconych wynosiły 3.261.812 zł, przy wydatkach ogółem 5.298.537 zł. Jednocześnie prosił o opracowanie - w terminie do 22 grudnia 2011 r. - planu finansowego na rok 2012. Przedmiotowy plan GOPS przedłożył Wójtowi 21 grudnia 2011 r.

O wysokości ostatecznej kwoty planowanych środków na 2012 r. dla jednostki na zadania zlecone (3.261.812 zł, tj. tyle samo, co poprzednio), Wójt poinformował Kierownika GOPS 10 lutego 2012 r.

Kolejną informację o kwotach dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych, określonych w ustawie budżetowej na rok 2012, GOPS otrzymał od Wójta w dniu 3 kwietnia 2012 r. Kwoty te wynosiły:

1. W rozdziale 85212:

- na świadczenia rodzinne – 3.082.609 zł,
- na świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 218.766 zł

2. W rozdziale 85213 na składki na ubezpieczenie zdrowotne – 1.897 zł.

Wcześniej (3 lutego 2012 r.) ŁUW poinformował Wójta o przyznaniu dotacji w rozdziale 85295 na realizację rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne (uchwała Rady Ministrów Nr 234/2011 z 27 grudnia 2011 r.) w wysokości 9.700 zł.

(dowód: akta kontroli str. 5-6, 129-130 i 139-153)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w kontrolowanym wyżej zakresie.

2. Wykorzystanie dotacji przez Gminę Wola Krzysztoporska

2.1. Terminowość przekazywania Gminie Wola Krzysztoporska, przez Wojewodę Łódzkiego oraz innych dysponentów części budżetu państwa, dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami

Opis stanu
faktycznego

Środki dotacji na zadania zlecone wpływały do Urzędu w wysokościach i terminach pozwalających na pełne i terminowe wykonywanie tych zadań.

W rozdziale 75011 *Urzędy wojewódzkie*, łączna kwota dotacji w planie po zmianach – 119.962 zł została przekazana przez Wojewodę Łódzkiego w 16 ratach, przekazywanych równomiernie w każdym miesiącu, z tego: w I kwartale 35.540 zł, w II kwartale 26.547 zł, w III kwartale 29.547 zł, w IV kwartale 28.328 zł, co stanowiło odpowiednio: 29,6%, 22,1%, 24,7% i 23,6% (w październiku 8.848 zł, w listopadzie 10.477,92, a w grudniu 9.001,08 zł) przyznanej kwoty.

W rozdziale 75414 *Obrona cywilna*, zaplanowana pierwotnie kwota dotacji (1.500 zł), nie uległa zmianie i została przekazana jednorazowo 5 stycznia 2012 r.

W rozdziale 85212 *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego*, łączna kwota dotacji ujęta w planie pierwotnym wynosiła 3.259.977 zł. W wyniku wniosków, składanych przez GOPS (wyznaczona i upoważniona do tych czynności jednostka Gminy), w których przedstawiano przewidywane potrzeby na 2012 r. (z 20 stycznia, 16 lipca i 22 października) oraz wykonanie dotychczasowe, kwota w planie po zmianach została zwiększona do 3.367.000 zł. Dotacja została przekazana przez

Wojewodę Łódzkiego w 36 transzach, po kilka w jednym miesiącu 2012 r.⁸, co dało w kwartałach następujące kwoty: w I kwartale – 824.568 zł, w II – 764.560 zł, w III – 926.331 zł i w IV – 851.541 zł i stanowiło odpowiednio: 24,5%, 22,7%, 27,5% i 25,3%.

W rozdziale 85213 *Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej*, kwota dotacji ujęta w planie pierwotnym wynosiła 1.835 zł. Kwota ta została podwyższona decyzją Wojewody Łódzkiego z 28 marca 2012 r. do 1.897 zł. W wyniku wniosków, składanych przez GOPS, w których przedstawiano przewidywane potrzeby na 2012 r. (z 24 sierpnia i 16 października) oraz wykonanie dotychczasowe, kwota w planie po zmianach została zwiększona do 5.200 zł i została przekazana przez Wojewodę Łódzkiego w 12 miesięcznych ratach, z tego: w I kwartale – 1.365 zł, w II kwartale 978 zł, w III kwartale 925 zł i w IV kwartale 1.932 zł, co stanowiło odpowiednio: 26,3%, 18,8%, 17,8% i 37,1%⁹.

W rozdziale 85219 *Wynagrodzenia za sprawowanie opieki oraz za obsługę tego zadania* (zgodnie z art. 18 ust. 1, 2, 3 ups), w planie pierwotnym nie przewidywano dotacji. W wyniku wniosków, składanych przez GOPS, w których przedstawiano przewidywane potrzeby na 2012 r. (z 5 czerwca i 31 października) oraz wykonanie dotychczasowe, kwota w planie po zmianach została zwiększona do 900 zł. 3 sierpnia 2012 r. Wojewoda Łódzki umieścił w planie dotacji celowych kwotę 300 zł z rezerwy celowej, a 15 listopada kwotę 600 zł. Kwota dotacji 900 zł planu po zmianach została przekazana do Urzędu w dwóch ratach: 14 sierpnia i 18 grudnia 2012 r.

W rozdziale 85295 *Realizacja rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne*, w planie pierwotnym nie ujęto dotacji. W wyniku wniosków, składanych przez GOPS, w których przedstawiano przewidywane potrzeby na 2012 r. oraz wykonanie dotychczasowe¹⁰, a także 7 decyzji Wojewody Łódzkiego¹¹, plan ww. dotacji po zmianach wyniósł 45.700 zł. Dotacja wpływała do Urzędu w 11 transzach, wynikających z zapotrzebowania środków na wypłatę świadczeń przez GOPS.

W rozdziale 01095 *Realizacja ustawy z 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej*, w planie pierwotnym nie ujęto dotacji. W wyniku 3 wniosków Wójta Gminy i 3 decyzji Wojewody Łódzkiego (z 17 kwietnia, 15 maja i 25 października 2012 r.) plan ww. dotacji po zmianach wyniósł 432.689,61 zł. Środki wpłynęły w 3 transzach (25 kwietnia, 14 maja i 26 października 2012 r.), tj. w okresach wynikających z terminów wypłat dla rolników.

W rozdziale 75101 *Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony państwa*, przewidziano w planie po zmianach kwotę 1948 zł. Środki dotacji wpływały każdego miesiąca po 162 zł (w grudniu 166 zł).

(dowód: akta kontroli str. 38-50)

Dotacje od Wojewody Łódzkiego oraz z Krajowego Biura Wyborczego na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami, wymienione w decyzjach, określających ich wielkości, przekazywane były w 2012 r. w terminach i wielkościach umożliwiających ich pełne i terminowe wykonanie. Powyższe potwierdzili Wójt i Kierownik GOPS w złożonych oświadczeniach.

(dowód: akta kontroli str. 51-52)

⁸ w styczniu – 1, w lutym – 4, w marcu – 5, od kwietnia do listopada – po 3, w grudniu – 2,

⁹ w październiku 804 zł, w listopadzie 560, a w grudniu 568 zł,

¹⁰ 18 i 30 stycznia, 20 marca, 8 i 25 maja, 16 lipca i 10 grudnia,

¹¹ z 3 lutego, 19 kwietnia, 30 maja, 20 czerwca, 31 lipca, 27 września i 21 grudnia 2012 r.,

Ustalone
nieprawidłowości

Gmina nie dochodziła w sądzie swoich praw do dotacji na zadania zlecone.

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Przekazywanie środków budżetowych przez Urząd do jednostek podległych lub realizujących zadania finansowane dotacjami

Opis stanu
faktycznego

W 2012 r. Urząd przekazywał GOPS-owi w całości dotacje na zadania zlecone, realizowane przez tę jednostkę. Były to zadania określone w punkcie 1.3. niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Kwoty dotacji były przekazywane do GOPS w następujący sposób: na 61 transz dotacji przekazanych przez ŁUW do Urzędu, 16 Urząd przekazał do GOPS-u w pierwszym dniu po przekazaniu środków z ŁUW, 4 – w drugim dniu, 15 w trzecim, 9 w czwartym, po 6 w piątym i szóstym dniu, a w terminie przekraczającym siedem dni (od 7 do 11) przekazano pięć transz. Tak więc w 91,8% transz (na 89% ogólnej kwoty dotacji) zostały one przekazane do GOPS do szóstego dnia po ich otrzymaniu przez Urząd.

Przekazanie dotacji z opóźnieniem nie miało wpływu na terminową realizację zadań zleconych, co potwierdziła Kierownik GOPS w oświadczeniu, podając że nie występowała do Wójta o dodatkowe środki na zadania zlecone, realizowane przez GOPS, ani nie zwracała się o przyspieszenie przekazania ich przez Wójta do GOPS.

(dowód: akta kontroli str. 49-50 i 52)

2.3. Dofinansowanie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej przez Gminę Wola Krzysztoporska

Opis stanu
faktycznego

W roku 2012 Gmina sfinansowała z własnych środków naprawy i oprawy ksiąg stanu cywilnego na kwotę 895,44 zł (zadanie z zakresu administracji publicznej rozdział 75023 § 4300 – w zakresie należącym do kierownika USC). Wójt nie występował do ŁUW o dotacje na ten cel – zarówno przed, jak i po dokonaniu tego wydatku.

Wyjaśnienie przyczyn i okoliczności pokrycia ww. wydatku ze środków własnych Gminy, Wójt przedstawił następująco: „Zgodnie z § 23 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczania oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich podpisów, zaświadczeń i protokołów, <za należyte przechowywanie, zabezpieczenie i konserwację ksiąg stanu cywilnego odpowiedzialny jest wójt, burmistrz oraz kierownik USC>. Z informacji uzyskanych od przedstawicieli ŁUW, podczas organizowanych przez nich szkoleń z zakresu USC, jak i z rozmów telefonicznych w tej sprawie, otrzymaliśmy informację o możliwości występowania z wnioskiem o dotację na naprawę ksiąg z dawnych lat – księgi archiwalne. Doświadczenie z lat poprzednich w pozyskiwaniu dotacji od Wojewody na inne zadania wykazało, że dotacja nie jest przyznawana w roku, w którym o nią wystąpiliśmy. Otrzymujemy ją dopiero w następnych latach. W związku z powyższymi informacjami, w 2012 r. nie występowaliśmy o dotację na powyższe zadanie.”

(dowód: akta kontroli str. 5-6 i 127, 135, 298-299 i 298-299)

NIK nie kwestionuje wyrażonej przez Pana Wójta opinii, że ww. przepis nakłada na wójta, burmistrza oraz kierownika USC obowiązek należytego przechowywania, zabezpieczenia i konserwacji ksiąg. Wskazuje jednocześnie, że zgodnie z art. 3 pkt 19 ustawy z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej

oraz o zmianie niektórych ustaw¹², organy gminy wykonują jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej m.in. zadania, określone w ustawie z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego¹³, należące do kierownika USC i wpisane w zakres zadań, objętych możliwością pozyskania dofinansowania w ramach dotacji z budżetu państwa.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.4. Wykorzystanie i rozliczenie dotacji przez Gminę Wola Krzysztoporska

Wykorzystanie przez Gminę dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami sprawdzono na podstawie wybranych zadań zrealizowanych w dziale 852 - Pomoc społeczna, rozdziale 85212 świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdziale 01095 realizacja ustawy z 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

2.4.1. Wykorzystanie dotacji celowej na postępowanie w zakresie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego, zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Opis stanu
faktycznego

1. W Gminie, w 2012 r. efektywnie i skutecznie zorganizowano zadania związane ze zwrotem podatku akcyzowego. Prowadzeniem spraw z tego zakresu zajmował się (zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Wola Krzysztoporska) Referat Podatków i Opłat (RPO), którego prace koordynował Kierownik Referatu.

W celu realizacji zwrotu przedmiotowego podatku akcyzowego Gmina zawarła umowy zlecenia z trzema osobami, obsługującymi wnioski o zwrot podatku akcyzowego składane w lutym (I tura) i z trzema obsługującymi wnioski składane w sierpniu (II tura). Umowy dla I tury były zawarte 30 stycznia 2012 r., a termin ich wykonania określono na 24 kwietnia 2012 r. Dla II tury umowy zawarto 19 lipca, a termin wykonania wyznaczono na 24 października 2012 r.

Z ww. zleceniobiorców, po dwie osoby w każdej turze przeprowadziły postępowania administracyjne w sprawie zwrotu producentom rolnym ww. podatku i opracowały projekty decyzji oraz sprawozdań w tym zakresie. Jedna osoba w każdej turze przygotowała polecenia przelewów zwrotu podatku.

Wszyscy zleceniobiorcy, na czas i w zakresie zleconych czynności, zostali upoważnieni do przetwarzania danych osobowych i obsługi systemu informatycznego oraz urządzeń wchodzących w jego skład. Zobowiązali się do zachowania tajemnicy przetwarzanych danych osobowych oraz sposobu ich zabezpieczenia. Zleceniobiorcy, przeprowadzający postępowania administracyjne, zostali przeszkoleni w zakresie wykonywanych czynności i pracowali przez kilka pierwszych dni przy współudziale pracowników RPO. Ponadto, osoby te zostały przeszkolone i zapoznane z przepisami dotyczącymi tajemnicy skarbowej oraz odpowiedzialności karnej - w konsekwencji jej nieprzezwiezania. Złożyły też przyrzeczenie, że będą przestrzegały tajemnicy skarbowej i oświadczyły, że znane są im przepisy o odpowiedzialności karnej za ujawnienie tajemnicy skarbowej.

Po przygotowaniu dokumentacji związanej ze zwrotem ww. podatku, z upoważnienia Wójta polecono pracownikom RPO sprawdzenie poprawności

¹² Dz. U. Nr 34, poz. 198 ze zm.,

¹³ Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 ze zm.,

jego naliczenia (losowo: 11 na 100 wniosków w I turze i 10 na 100 w II turze), a następnie jeden zleceniobiorca przygotował polecenia przelewu środków na konta bankowe rolników, wskazane we wnioskach.

(dowód: akta kontroli str. 53-84)

2. Urząd, wychodząc naprzeciw zainteresowanym mieszkańcom Gminy, przekazał informacje dotyczące zasad i terminów przyjmowania wniosków o zwrot podatku akcyzowego poprzez:
- wywieszenie stosownych informacji w widocznych miejscach Urzędu,
  - zamieszczenie komunikatu w sprawie zwrotu podatku na tablicach informacyjnych w każdym sołectwie.

Ponadto, w trakcie spotkań z sołtysami, Sekretarz Gminy przekazywał informacje z zakresu przedmiotowego zwrotu.

Wzór wniosku o zwrot podatku dostępny był w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy (BIP) w zakładce Podatki/Formularze dokumentów do pobrania.

(dowód: akta kontroli str. 104)

3. Producenci rolni złożyli w Urzędzie 516 wniosków w I turze i 508 w II turze na łączną kwotę zwrotu 432.689,61 zł. We wszystkich sprawach Wójt wydał decyzje o zwrocie podatku. Badaniem NIK objęto po 10 spraw z każdej tury, wybranych losowo, co stanowiło 2% wszystkich spraw, na kwotę zwrotu 7.642,56 zł (1,8% łącznej kwoty zwrotu). W badaniach dokonano weryfikacji rzetelności danych zawartych we wnioskach, dotrzymania terminów ustawowych złożenia wniosków, wydania decyzji i wypłaty zwrotu podatku, prawidłowości wszystkich obliczeń potrzebnych do wydania decyzji (kwota rocznego limitu zwrotu podatku na 2012 r., kwota zwrotu podatku za okres od 01.09.2011 r. do 31.01.2012 r. lub od 01.02. do 31.08.2012 r., kwota pozostałej części limitu do wykorzystania w 2012 r.), a także załączników do wniosków (faktur). Wszystkie badane wnioski sporządzono prawidłowo, zgodnie z art. 6 ust. 1 u.p.akc. oraz rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 17 stycznia 2012 r. w sprawie wzoru wniosku o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej¹⁴.

Wszystkie decyzje wydano w ciągu 30 dni od złożenia wniosku (zgodnie z art. 5 ust. 4 u.p.akc.), a dane w nich zawarte spełniały wymagania art. 5 ust. 3 u.p.akc. Przyjęte do obliczeń powierzchnie użytków rolnych były zgodne z danymi w ewidencji prowadzonej dla ustalenia podatku rolnego (uwzględniono użytki rolne dzierżawione). We wszystkich 20 zbadanych sprawach, limity roczne i kwoty zwrotu ustalono zgodnie z art. 4 ust. 1, 2 i 3 u.p.akc. W żadnej z tych spraw zwroty nie przekroczyły rocznych limitów.

(dowód: akta kontroli str. 85-90, 99-103 i 302-303)

4. W związku z ww. złożonymi wnioskami rolników, Wójt złożył do Wojewody Łódzkiego następujące wnioski o przekazanie Gminie dotacji celowej na ten cel:
- wniosek z 16 marca 2012 r., przekazany tego samego dnia fax-em do ŁUW, a dostarczony pocztą 22 marca, za okres od 1 września 2011 r do 31 stycznia 2012 r. o dotację w kwocie ogółem 221.363 zł, dotyczącą zgłoszonej we wnioskach powierzchni 5.712,7588 ha użytków rolnych oraz 228.444,79 litrów oleju napędowego,
  - dodatkowy wniosek z 11 kwietnia 2012 r., złożony w ŁUW 13 kwietnia, o dotację na pierwszy okres rozliczeniowy 2012 r. w kwocie 830,19 zł (w związku z omyłkowo zamienioną, w jednej decyzji o zwrocie, kwotą zwrotu podatku z kwotą pozostałej części limitu do wykorzystania w 2012 r., co spowodowało zaniżenie kwoty zwrotu podatku), z czego 813,19 zł

¹⁴ Dz. U z 2012 r., poz. 87,

tytułem zwrotu podatku i 16,28 zł jako koszty postępowania (dla 856,75 litrów oleju napędowego),

- wniosek z 18 września 2012 r., przekazany tego samego dnia fax-em do ŁUW, a dostarczony pocztą 20 września, za okres od 1 lutego do 31 lipca 2012 r. o dotację w kwocie ogółem 210.496,42 zł, dotyczącą zgłoszonej we wnioskach powierzchni 5.675,6428 ha użytków rolnych oraz podanej we wnioskach 217.230,57 litrów oleju napędowego.

Wnioski zawierały dane wymagane przepisem § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę¹⁵, zwanego dalej „rozporządzeniem z 23 sierpnia 2006 r.”

(dowód: akta kontroli str. 106-111 i 113-115)

ŁUW, w odpowiedzi na wniosek z 16 marca 2012 r., poinformował Wójta pismem z 17 kwietnia 2012 r. (wpłynęło do Urzędu 24 kwietnia) o przydzieleniu dotacji na ten cel (rozdział 01095 § 2010) w kwocie 221.363 zł, z tego na zwrot podatku rolnikom w kwocie 217.022,55 zł i na koszty postępowania 4.340,45 zł.

Na wniosek dodatkowy Wojewoda przekazał wnioskowaną kwotę, o czym poinformował Wójta 21 maja 2012 r.

W odpowiedzi na wniosek z 18 września 2012 r., ŁUW poinformował Wójta 29 października 2012 r. o przydzieleniu dotacji w kwocie 210.496,42 zł, z tego na zwrot podatku rolnikom w kwocie 206.369,04 zł i na koszty postępowania 4.127,38 zł.

(dowód: akta kontroli str. 16,19 i 29)

Wpływy dotacji zaksięgowano Wn: 133 *Rachunek budżetu* / Ma: 901 *Dochody budżetu*. Otrzymane dotacje pokryły potrzeby Urzędu na wypłatę zwrotów. Wszystkie wypłaty dla producentów rolnych zostały zrealizowane przelewami terminowo, zgodnie z art. 7 ust. 1 i 2 u.p.akc. W jednym przypadku przelew został wykonany na konto Urzędu Skarbowego, ze względu na zajęcie komornicze.

(dowód: akta kontroli str. 47 i 85-90)

5. Sprawozdania rzeczowo-finansowe oraz rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej, sporządzono zgodnie z wzorami określonymi w załącznikach do ww. rozporządzenia z 23 sierpnia 2006 r. Sprawozdanie i rozliczenie roczne przekazano Wojewodzie 14 grudnia 2012 r., tj. w terminie wymaganym § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia. Okresowe rozliczenia dotacji oraz okresowe sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat dokonanych w kwietniu i w październiku 2012 r. przekazano z opóźnieniem: z kwietnia – 1 dzień, z października – 14 dni – wobec terminu wymaganego § 6 ust. 1 pkt 1 lit. a i b rozporządzenia.

Dane finansowe w sprawozdaniu i rozliczeniu dotacji były zgodne ze stanem faktycznym, w tym z ewidencją księgową.

(dowód: akta kontroli str. 118-125)

Wójt opóźnienie wyjaśnił następująco: „w latach wcześniejszych okresowe rozliczenie dotacji oraz okresowe sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego zgodnie z przepisami miały być przekazywane właściwemu wojewodzie w terminie do dnia 30 czerwca danego

¹⁵ Dz. U. Nr 160, poz. 1132 ze zm.,

roku oraz 31 grudnia danego roku. Rok 2012 był rokiem szczególnym, w którym nastąpiły zmiany zarówno terminów składania przez producentów rolnych wniosków o zwrot akcyzy, jak również terminów przekazywania okresowych rozliczeń dotacji i okresowych sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji wypłat zwrotu podatku, odpowiednio z 30 czerwca na 31 maja danego roku oraz z 31 grudnia na 30 listopada danego roku.

Okresowe rozliczenie dotacji oraz okresowe sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za okres: od 1.09.2011 r. do 31.01.2012 r. zostało sporządzone oraz nadane w placówce pocztowej w dniu 31.05.2012 r. Byliśmy przekonani, że wysłanie tego sprawozdania Wojewodzie Łódzkiemu w dniu wymaganym w rozporządzeniu jest wypełnieniem obowiązku i mieści się we wskazanym terminie określonym w § 6 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia. Natomiast okresowe rozliczenie dotacji oraz okresowe sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat zwrotu podatku za okres: od 1.02.2012 r. do 31.07.2012 r. zostało dostarczone, za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, w dniu 14.12.2012 r., a więc po terminie określonym w/w przepisach prawa. Powyższe było spowodowane przeoczeniem zmian, mających miejsce w 2012 r., tj. zmianą powołanego powyżej Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23.08.2006 r., które wprowadziło w trakcie roku 2012 zmianę terminów na przekazanie wojewodzie okresowych rozliczeń dotacji oraz okresowych sprawozdań rzeczowo-finansowych.

Należy nadmienić, iż całościowe roczne rozliczenie dotacji celowej oraz roczne sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za rok 2012 zostały dostarczone Wojewodzie Łódzkiemu w dniu 14.12.2012 r., tj. w terminie zgodnym z określonym w § 6 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r.

(dowód: akta kontroli str. 304)

2.4.2. Wykorzystanie dotacji celowych na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

1. Zgodnie z zapisami Statutu GOPS¹⁶, do podstawowych zadań Ośrodka należy m.in. organizowanie i wykonywanie zadań poprzez przyznawanie i wypłacanie świadczeń i dodatków przysługujących na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz prowadzenie postępowań w zakresie świadczeń alimentacyjnych. Ponadto, w Regulaminie Organizacyjnym¹⁷ Ośrodka wskazano, iż GOPS działa m.in. na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych¹⁸, zwanej dalej „ustawą o świadczeniach rodzinnych”. W strukturze Ośrodka wyodrębniono komórkę – Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego (zwany dalej DŚRiFA). Sprawy z zakresu powołanej ustawy realizowane są przez 3 pracowników (2,5 etatu). Do zadań tych pracowników należy m.in.: przyjmowanie i kompletowanie dokumentów dotyczących świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego, udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie powyższych świadczeń,

¹⁶ przyjętym uchwałą Nr XXIII/146/2004 Rady Gminy w Woli Krzysztoporskiej z dnia 28 kwietnia 2004r., zmienionym uchwałami Rady Gminy Nr L/342/2006 z dnia 30 czerwca 2006 r., Nr IX/63/2007 z dnia 1 czerwca 2007 r. i Nr XXXIII/302/09 z dnia 25 czerwca 2009 r.,

¹⁷ W okresie objętym kontrolą obowiązywały regulaminy wprowadzone Zarządzeniem Nr 5/07 Kierownika Ośrodka z dnia 2 maja 2007 r. (zmienionego zarządzeniem Nr 5/08 z 13 października 2008 r.) oraz zarządzeniem Nr 17/2012 r. Kierownika Ośrodka z dnia 3 grudnia 2012 r.

¹⁸ Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.,

wprowadzanie wniosków do systemu komputerowego, kwalifikowanie do poszczególnych form pomocy, sporządzanie sprawozdań z realizowanych zadań, sporządzanie projektów decyzji administracyjnych prowadzonych spraw, prowadzenie postępowań oraz podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 161-183)

2. Kierownik GOPS posiadał upoważnienia Wójta Gminy do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych (z 4 maja 2004 r., zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych) oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego (z 14 sierpnia 2008 r., na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹⁹), a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

(dowód: akta kontroli str. 186-189)

3. Osoby zatrudnione w GOPS i zajmujące się realizacją badanych zadań posiadają upoważnienie do przetwarzania danych osobowych, zgodnie z art. 37 i 39 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych²⁰. W udzielonej informacji Kierownik Ośrodka wskazała, iż procedury dotyczące ochrony tych danych zostały określone w zarządzeniu w sprawie przepisów regulujących zasady polityki bezpieczeństwa danych osobowych, zarządzania systemem informatycznym, służącym do przetwarzania danych osobowych w GOPS.

Dostęp do danych osobowych mają wyłącznie osoby, których zakres obowiązków uzasadnia pozyskiwanie tych danych, a o dostępie poszczególnych osób do danych decyduje Administrator Bezpieczeństwa. Baza danych znajduje się w serwerze zabezpieczonym hasłem administratora.

(dowód: akta kontroli str. 182-183 i 190-200)

4. Ośrodek zapewniał bieżące, rzetelne informacje na temat zasad udzielania pomocy osobom i rodzinom, zawierające kryteria udzielania świadczeń, obowiązujące wnioski do ubiegania się o świadczenia, jak i wzory wypełniania wniosków. Informacje te umieszczane były zarówno na stronie internetowej, jak i przekazywane bezpośrednio osobom przychodzącym do Ośrodka.

(dowód: akta kontroli str. 182-185)

5. Z przyznanej w rozdziale 85212 *Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego* dotacji w wysokości 3.367.000 zł, wykorzystano 3.324.930,36 zł, tj. 98,7%. Niewykorzystana kwota 42.069,64 zł została zwrócona na rachunek budżetu państwa. W dniu 28 grudnia 2012 r., tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 ufp, zwrócona została kwota 41.796,17 zł. W dniu 14 lutego 2013 r., tj. po ww. terminie, została zwrócona kwota 273,47 zł, wynikająca z błędu w obliczeniach przez Księgową GOPS kwoty 3% kosztów obsługi wypłat świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Przekroczenie wartości 3% zostało zauważone podczas weryfikacji sprawozdań przez ŁUW. Po uzyskaniu telefonicznej informacji o nieprawidłowości, zmieniono informację z wykorzystania otrzymanych dotacji oraz zwrócono do ŁUW brakującą kwotę wraz z odsetkami w wysokości 1 zł. Niepełne wykorzystanie dotacji było wynikiem zmniejszonej liczby świadczeniobiorców zgłaszających się do Ośrodka, przy równoczesnym zaplanowaniu większej ilości usług.

¹⁹ Dz. U. z 2008 r. Nr 134 ze zm.,

²⁰ Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 ze zm.,

W badanych sprawach nie wystąpiły przypadki realizacji zadań z opóźnieniem czy niepełnego wykonania lub odstąpienia od realizacji zadania.

(dowód: akta kontroli str. 5, 38, 42-43, 51-52)

6. Na podstawie sprawozdań rzeczowo-finansowych ustalono, że w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. środki wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem. Świadczenia rodzinne zostały przyznane decyzjami administracyjnymi 1.305 rodzinom na łączną kwotę 2.962.159,10 zł, świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznano 76 osobom na łączną kwotę 222.796,11 zł, opłacono składki na ubezpieczenie społeczne za 28 osób w kwocie 38.965,15 zł, a koszty obsługi wyniosły 101.010 zł.

Kwota wydatków ogółem za 2012 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28S była zgodna z zapisami ewidencji prowadzonej w programie Księgowość Budżetowa (uwzględniającej podziałki klasyfikacji budżetowej: dział, rozdział, paragraf) i kwotą środków otrzymanych w 2012 r. z budżetu państwa. W wyniku badania list świadczeń rodzinnych oraz z funduszu alimentacyjnego, wypłaconych w miesiącu grudniu 2012 r. w łącznej wysokości 268.278,60 zł ustalono, iż były one prawidłowo zaewidencjonowane w księgach rachunkowych.

(dowód: akta kontroli str. 201-252)

7. Informacje o wykorzystaniu otrzymanych dotacji celowych z budżetu państwa przedkładane były Wójtowi Gminy przez Kierownika Ośrodka w comiesięcznych i kwartalnych sprawozdaniach. Ponadto, według informacji Kierownika GOPS, o wykorzystaniu środków finansowych przeznaczonych w budżecie Gminy na realizację zadań ustawowych, Wójt Gminy informowany był na bieżąco, podczas cotygodniowych narad.

(dowód: akta kontroli str. 182-183 i 201-222)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w ww. zakresie.

3. Sprawozdawczość budżetowa – prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań Rb-50

Opis stanu
faktycznego

Sprawozdania Rb-50 sporządzono zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²¹, tj.: w wymaganej szczegółowości (dział, rozdział, paragraf), oddzielnie dla dotacji i wydatków, w kwotach wynikających z ewidencji księgowej - podane w sprawozdaniach kwoty „Planu (po zmianach)” wynikały z planu finansowego dochodów z tytułu przyznanych z budżetu państwa dotacji (konto 991), w kolumnie „Wykonanie” wykazano kwoty otrzymanych dotacji po uwzględnieniu dokonanych zwrotów (konto 133); ujęte w sprawozdaniach z wydatków kwoty „Planu (po zmianach)” wynikały z konta 980, a kwoty „Wykonanie” z kont 130 i 101.

W sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach za IV kwartał 2012 r. (sporządzone 06.02.2013 r.), kwoty dotacji wykorzystanych na zwrot podatku akcyzowego wykazano w wartościach wynikających z ewidencji księgowej, tj.:

- 424.205,50 zł na wypłaty dla rolników w § 4430 *Różne opłaty i składki*,
- 8.484,11 zł na koszty postępowania, z tego na: *Wynagrodzenia bezosobowe* (§ 4170) – 7.642,03 zł, stanowiące wynagrodzenia z tytułu umów zleceń;

²¹ Dz. U. Nr 20, poz. 103

Składki na ubezpieczenia społeczne (§ 4110) – 381,32 zł; Składki na Fundusz Pracy (§ 4120) – 54,63 zł; Zakup materiałów i wyposażenia (§ 4210) – 16,28 zł; Zakup usług pozostałych (§ 4300) – 389,85 zł stanowiące opłaty pocztowe.

W powyższym sprawozdaniu Rb-50, kwoty dotacji wykorzystanych na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wykazano w wartościach wynikających z ewidencji księgowej, tj.:

- 3.184.955,21 zł na świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego w § 3110 *Świadczenia społeczne*,
- 140.248,62 zł na koszty postępowania, z tego na: *Wynagrodzenia osobowe pracowników (§ 4010) – 67.338 zł; Dodatkowe wynagrodzenia roczne (§ 4040) – 5.476,59 zł; Składki na ubezpieczenia społeczne (§ 4110) – 51.122,43 zł; Składki na Fundusz Pracy (§ 4120) – 1.568 zł; Zakup materiałów i wyposażenia (§ 4210) – 3.000 zł; Zakup usług pozostałych (§ 4300) – 7.888 zł* przeznaczone m.in. na zakup znaczków pocztowych i opłatę przesyłek; *Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych (...)* (§ 4370) – 489 zł przeznaczone na telefony stacjonarne; *Podróże służbowe krajowe (§ 4410) – 76,60 zł; Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (§ 4440) – 2.630 zł; Szkolenia Pracowników (§ 4700) - 660 zł.*

Ww. sprawozdanie przekazano do ŁUW w terminie określonym w załączniku nr 44 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

W związku z omyłką w obliczeniach, opisaną w punkcie 2.4.2. pkt 5 niniejszego wystąpienia, Wójt dokonał korekty sprawozdania Rb-50 za IV kwartał 2012 r. W korekcie tej, sporządzonej 14.02.2013 r., zmianie uległa kwota wykorzystanych dotacji w rozdziale 85212 § 4300. Było 7.888 zł, w korekcie zapisano 7.614,53 zł. W związku z tym uległa też zmianie ogólna kwota dotacji wydatkowanych w tym rozdziale z 3.325.203,83 zł na 3.324.930,36 zł.

(dowód: akta kontroli str. 276-294 i 305-306)

Mając na względzie ww. fakt, Kierownik GOPS zawiadomiła Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych z Zespołu Zamiejscowego w Skierniewicach (pismo: GOPS 3020.1.2013 z 25 lutego 2013 r.) o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych przez Księgową GOPS. Zgodnie z treścią zawiadomienia, naruszenie dyscypliny finansów publicznych polegało na „niedokonaniu w terminie zwrotu dotacji w należnej wysokości”, tj. naruszenie o którym mowa w art. 9 pkt 3 ustawy z 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych²² (uondfp). Gmina nie przekazała w terminie do 31 stycznia 2013 r. na konto ŁUW ww. należności z tytułu niewykorzystanej dotacji za 2012 r. Obowiązek taki nakłada przepis art. 251 ust. 1 ufp. Należność została przekazana przelewem bankowym 14 lutego 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 295-297)

Tym niemniej, NIK wskazuje, że zgodnie z art. 26 uondfp, z uwagi na wysokość kwoty nieterminowo zwróconej dotacji, czyn ten nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w ww. zakresie.

²² Dz. U z 2013 r., poz. 168,

4. Płatności i dotacje celowe na realizację projektów finansowanych z udziałem środków europejskich

W 2012 r., w Gminie nie realizowano projektów z zakresu zadań zleconych, finansowanych z udziałem środków europejskich.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²³, wnosi o zwiększenie nadzoru nad prawidłowym sporządzaniem i terminowym przekazywaniem do ŁUW rozliczeń w zakresie wykorzystanych przez Gminę dotacji na zadania zlecone.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

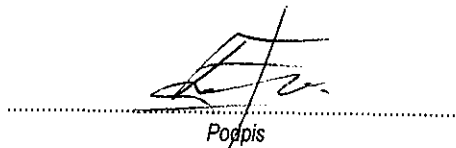
Łódź, dnia 15 marca 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Kontroler
Jacek Tworowski
Główny specjalista kontroli państwowej

p. o. Dyrektora
Edward Lis

.....
Podpis

.....
Podpis

²³ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.